FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33264
Nom	Història de la filosofia antiga I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1004 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	2	Primer quadrimestre
1012 - Grau de Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1004 - Grau de Filosofia	15 - Història de la filosofia i corrents actuals de la filosofia	Obligatòria
1012 - Grau de Filosofia	14 - Història de la filosofia i corrents actuals de la filosofia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BARES PARTAL, JUAN DE DIOS	359 - Filosofia
ROSELL TRAVER, SERGI	359 - Filosofia

RESUM

Aquesta assignatura d'Història de la filosofia antiga I cal veure-la i programar-la conjuntament amb la d'Història de la filosofia antiga II. El contingut d'aquestes dues assignatures s'estructura en diversos blocs temàtics que serveixen per a abordar quatre etapes fonamentals de la filosofia antiga, i incideixen especialment en els problemes centrals d'aquestes etapes i en els autors i textos més significatius i representatius d'aquestes. En el cas d'Història de la filosofia antiga I s'abordarà el pensament grec fins al inicis de l'època clàssica.

L'alumne/a ha de tenir ben clar que atès el caràcter història de l'assignatura el programa està orientat a introduir-se en la filosofia antiga principalment a través de la lectura de textos cabdals d'aquesta època i de bibliografia secundària bàsica sobre aquest. No obstant això, és evident que per a molts autors que s'hi aborden, els textos i autors treballats en l'assignatura de cap manera exhaureixen ni els autors ni les reflexions d'una època tan fecunda com l'antiguitat grecoromana. Així doncs, es tracta de motivar i incentivar l'alumnat a familiaritzar-se amb els coneixement filosòfic d'aquesta època a partir dels coneixements adquirits i del material proporcionat, i d'acord amb els seus interessos particulars i el seu itinerari curricular personal.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Pel que fa a coneixements i habilitats el nivell bàsic exigible per als estudiants que cursen lassignatura, és el proporcionat per les matèries de làrea de Filosofia cursades durant el batxillerat (Filosofia i Història de la filosofia).

COMPETÈNCIES

1004 - Grau de Filosofia

- Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.
- Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.
- Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.
- Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.
- Ser capaç de millora i perfeccionament professional.
- Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.

- Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Conèixer les idees i els arguments dels principals filòsofs i pensadors, extrets dels seus textos, així com la investigació de les seues diverses tradicions i escoles, identificant-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Relacionar problemes, idees, escoles i tradicions.
- Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.
- Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.
- Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.
- Treballar amb un grau creixent d'automotivació i autoexigència.
- Apreciar l'autonomia i la independència de judici.
- Reconèixer la fal·libilitat humana.
- Estimar positivament el pensament original i creatiu.
- Ser capaç d'assumir compromisos socials i ètics.
- Reconèixer i respectar allò que és diferent i plural.

1012 - Grau de Filosofia

- Capacitat de comunicació en una llengua estrangera.
- Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.
- Tenir capacitat per analitzar, sintetitzar i interpretar dades rellevants d'índole cultural, social, política, ètica o científica, i d'emetre'n judicis reflexius des d'una perspectiva no androcèntrica.
- Ser capaç d'organitzar i planificar els temps de treball.
- Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.
- Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.
- Ser capaç de millora i perfeccionament professional.
- Manejar-se amb soltesa en l'estudi filosòfic d'àrees particulars de la investigació i de la praxi humana, com ara la ment, el coneixement, el llenguatge, la tecnologia, la ciència, la societat, la cultura, l'ètica, la política, el dret, la religió, la literatura, les arts i l'estètica, evitant els caires androcèntrics.

- Adquirir un coneixement bàsic dels problemes, els textos i els mètodes propis que ha desenvolupat la filosofia al llarg de la història, reconeixent-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Conèixer les idees i els arguments dels principals filòsofs i pensadors, extrets dels seus textos, així com la investigació de les seues diverses tradicions i escoles, identificant-hi els possibles biaixos androcèntrics.
- Utilitzar i analitzar amb rigor terminologia filosòfica especialitzada.
- Identificar les qüestions de fons que subjauen a qualsevol tipus de debat.
- Relacionar problemes, idees, escoles i tradicions.
- Saber aplicar els coneixements adquirits per aclarir o resoldre determinats problemes aliens al propi àmbit de coneixement.
- Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.
- Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.
- Manejar amb soltesa i eficàcia les diverses fonts d'informació: bibliogràfiques, electròniques i altres.
- Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.
- Treballar amb un grau creixent d'automotivació i autoexigència.
- Apreciar l'autonomia i la independència de judici.
- Reconèixer la fal·libilitat humana.
- Estimar positivament el pensament original i creatiu.
- Ser capaç d'assumir compromisos socials i ètics.
- Reconèixer i respectar allò que és diferent i plural.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

1. Introduir l’alumnat en el context de gènesi del pensament filosòfic occidental.
2. Donar a conèixer els principals textos, autors, teories i corrents de la filosofia clàssica i hel·lenística.
3. Treballar directament alguna de les fonts filosòfiques més significatives d’aquest període i ser capaç de comprendre-les, interpretar-les i analitzar-les críticament.
4. Descobrir els principals problemes filosòfics que durant aquesta època es van plantejar i relacionar-los amb els principals esdeveniments i característiques de la seua època.
5. Ajudar l’estudiant a adquirir claus hermenèutiques des d’on interpretar els textos més importants de la filosofia grega.
6. Que l’estudiant puga reflexionar sobre el procés formatiu en què es troba i orientar-se en el seu futur professional, a partir d’elements aportats per l’assignatura.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A LA FILOSOFIA GREGA

La història de la filosofia com a disciplina. Les fonts. Períodes i escoles.

2. EL PENSAMENT PREFILOSÒFIC GREC

Homer. Hesíode. El xamanisme i els misteris. La saviesa arcaica.

3. LA FILOSOFIA PRESOCRÀTICA

Els milesis. El pitagorisme. Xenòfanes i Heràclit. Els eleates. Els pluralistes.

4. ELS SOFISTES

L'educació sofística. Filosofia política. Filosofia de la religió.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Seminaris	15,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
TOTAL	**150,00**	

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS: hi haurà 2 hores de classes teòriques, impartides pel professor i en les quals podran participar els estudiants.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES: els estudiants han d'assistir a les classes teòriques havent llegit el material que, per a cada sessió, haja recomanat el professor, tant pel que fa als textos clàssics com a la bibliografia secundària bàsica. Aquest treball previ és imprescindible per a un bon aprofitament de les classes i per a una bona resolució dels eventuals exercicis que es puguen plantejar a classe.

CLASSES PRÀCTIQUES. El grup de classe es dividirà en dos grups de pràctiques, i cadascun assistirà a les classes presencials programades que són 1 hora per setmana. Eventualment es poden agrupar aquestes hores i fer 2 hores seguides cada dues setmanes. Aquestes classes són de tipus seminari, de tal manera que l'alumnat ha de participar activament comentant textos o discutint les qüestions que s'hi plantegen.
A més a més, cal elaborar treballs escrits sobre les temàtiques del curs.

TUTORIES: hi ha dos tipus de tutories, unes programades per a la preparació i supervisió del treball pràctic i altres per a consultes.

AVALUACIÓ

La composició de la nota final té en compte tant els resultats de l'examen de la part teòrica de l'assignatura com l'activitat de l'alumne en la part pràctica i els treballs realitzats.
-L'examen de la part teòrica constitueix el 60% de la qualificació global de l'assignatura.
-Les activitats i exercicis de la part pràctica i treballs escrits monogràfics constitueixen el 40% de la nota de conjunt de l'assignatura. Aquest component de la nota només és parcialment recuperable.
Per a poder afegir a la qualificació els resultats de la part pràctica i els treballs realitzats és necessari que l'examen de la part teòrica estiga aprovat.
En cas de frau en l'examen, o de plagi total o parcial en qualsevol dels treballs entregats, la qualificació global de l'assignatura serà de 0 (suspens).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Homero, Ilíada. Madrid, Gredos, 1991.
- Homer, Ilíada. Fund. Bernat Metge (Montserrat Ros; ed. bilingüe), La Magrana (Joan Alberich), Proa (Manuel Balasch) i Alpha (Miquel Peix).
- Homero, Odisea. Madrid, Gredos, 1978.
- Homer, Odissea. Fund. Bernat Metge (Carles Riba; ed. bilingüe), Proa (J. F. Mira) i La Magrana (J. Alberich).
- Hesíodo, Obras y fragmentos. Madrid, Gredos, 1978.
- Hesíode, Teogonia. Els treballs i els dies. Edició i trad. J. Castellanos. Barcelona, La Magrana, 2012.

- Saviesa grega arcaica. A cura de J. Pòrtulas i S. Grau. Martorell, Adesiara, 2012.
- Los filósofos presocráticos. Ed. y trad. de C. Eggers Lan y V. E. Juliá. Madrid, Gredos, 1981.
- Fragmentos presocráticos. De Tales a Demócrito. Ed. y trad. A. Bernabé. Madrid, Alianza, 2008.
- De Tales a Demòcrit. El pensament presocràtic. Fragments i testimonis. Ed. i trad. J. Ferrer Gràcia. Girona, Ed. Ela Geminada, 2011.
- Sofistas. Testimonios y fragmentos. Trad. A. Melero Bellido. Madrid, Gredos, 1996.
- Los Sofistas. Testimonios y fragmentos. Trad. J. Solana Dueso. Madrid, Alianza, 2013.
- Els sofistes. Fragments i testimonis. Edició i trad. A. Piqué. Barcelona, Laia, 1988.

Complementàries

- -Annas, J.: Introducció a la filosofia antiga. Sabadell, Enoanda, 2021.
  -Barnes, J.: Los presocráticos. Madrid, Cátedra. 2000.
  -Bréhier, E.: Història de la filosofia. Vol I. Ed. Tecnos-U. Autònoma de Barcelona, Madrid - Bellaterra, 1998.
  -Burnet, J.: Laurora de la filosofia grega. Sabadell, Enoanda, 2021.
  -Campillo, N., Vegas, S.: Sócrates y los sofistas. Valencia, Univ. De Valencia, 1976.
  -Capelle, W.: Historia de la filosofía griega. Madrid, Gredos, 1972.
  -Capelleti, A. J.: Mitología y filosofía: Los presocráticos. Madrid, Cincel, 1986.
  -Casals, J., El pou de la paraula. Una història de la saviesa grega, Barcelona, Ed.62, 1996.
  -Colli, G.: El naixement de la filosofia. Barcelona, Edicions de 1984, 2020.
  -Guthrie, W.K.C. Historia de la Filosofía griega. 6 vols. Ed. Gredos, Madrid, 1984 y ss. Vols. I y II
  -Kirk, G.S, Raven, J.E., Schofield, M.: Los filósofos presocráticos. Madrid, Gredos, 1987.
  -Miralles, C.: Homer. Barcelona, Empúries, 2005.
  -Osborne, C.: Introducció a la filosofia presocràtica. Sabadell, Enoanda, 2020.
  -Russell, Bertrand: Una història de la filosofia occidental.: Filosofia antiga, catòlica i moderna. Barcelona, Labutxaca, 2010.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment arreplegats a la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original.

3. Metodologia docent

La consignada en la guia docent, suplementada amb videoconferència síncrona per al subgrup de l'alumnat que té classe no presencial cada setmana.

4. Avaluació

No s'alteren els percentatges de l'avaluació respecte a la guia docent. Es programaran activitats d'avaluació contínua.

5. Bibliografia

Es manté la bibliografia recomanada.